

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyi: Magyaróra 5 korona
 Külföldi: Magyaróra 10
 Magyaróra 5
 Magyaróra 5

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Fászló József.

Egyesületi ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Jókai temetése.

Letették az anyaföldbe; ott pihen immár. Rászolgált a pihenésre, mert amíg élt, hatvan éven át egymaga ezreknél többet dolgozott és milliók számára alkotott.

Utolsó pihenő helyére elhoztak egy marék földet komáromi szülőházából; így hát az a föld, mely először ringatta, összevegyült azzal, mely most ölébe vette s elporladásában ringatni fogja.

Nagyszerű volt a temetése! Valóban az egész nemzet siratta, temette legkedvesebb fiát.

Gyönyörűen mondta Beöthy Zsolt bucsuztató beszédében, hogy két utra indult Jókai e napon. Az egyik ut az ő sirjánál végződik, a másik ut csak a nemzet sirjánál érhet véget.

Az egyik ut a nagyszerű temetéssel Jókai sirjánál hétfőn délután 6 óra 5 perckor bevégeződött.

Mádkozunk azért, hogy Jókai másik utja végtelen legyen!

*

Jókai temetése hétfőn délután ment végbe Budapesten. Erről a nagy nemzeti temetésről kiküldött külön tudósítónk a következő részletes hiradással van:

A ravatal előtt.

Dél óta csepergett az eső, mikor az ország színe-java telvonult a Nemzeti Múzeumba Jókai ravatalához, akkor is felhőkben uszott az ég. De aztán kiderült, és midőn Jókai teteme elindult utolsó útjára, kiragyogott a májusi nap.

A múzeum oszloposarnoka előtt két óriási kövederben lobogott ég felé a láng.

Bent a csarnokban pálmák délszaki virágok közt, koszoruktól elborítva állt a három méter magas ravatal, melyre három lépcső vezetett fel. A fekete posztóval bevont csarnokra halvány fényt vetett a villamos ivlámpa s négy sarkon az arany ámpolnák kékes lángnyelve.

A ravattól jobbra helyezkedett el a vérszerinti Jókai család, balra a költő özvegye. A ravatal mögött állt az alacsony fekete szószék. E körül voltak Baksay Sándor püspökkel a papok, számra huszonnégyen, középen állt a király személynék képviselője Apponyi Lajos gróf udvarnagy fekete díszben. Mellette Tisza István gróf miniszterelnök, továbbá az összes miniszterek. Oldalt az akadémia, a Kisfaludy és Petőfi társaság küldöttei, a budapesti és kolozs-

vári egyetem aranyláncos rektorai. Fent a remek lépcsőházat a főrendek, egyházi, katonai, világi méltóságok, képviselők, politikai, társadalmi, irodalmi és művészeti életünk napjai töltötték színig.

Három órakor fent a magosban a m. kir. dalszínház teljes zenekara rázendített Erkel gyászhangjaira.

Ezután Baksay püspök fellépett a szószékre s a költő pap püspöki minőségében elmondta első egyházi beszédét Jókai ravatala előtt. Remek, magvas, lélekben, nyelvben, gondolatokban színmagyar beszéd volt ez, mely mélyen meghatotta a gyászoló gyülekezetet.

Utánna a m. kir. dalszínház teljes énekara egyházi éneket adott elő.

Majd Berzeviczy Albert miniszter következett, aki a kormány nevében méltatta Jókait. Hatalmas szónoklatát a szavakkal végezte:

Ezelőtt 10 évvel ugyanezen a helyen a nemzet egy másik halottjának ravatalánál azt mondád: A lélek nem hagyja el azokat, akiket szeret. — Szavaid igéretté, tulvilági üzenetté lesznek e percben. Lelked nem fogja elhagyni nemzettedet, benne fog élni. lángját ezrekre árasztva és gyönyörködve fogja látni beteljesedését annak, amire követőidet buzdítottad; a nemzet, melynek te és társaid életéért küzdöttetek, kifogja vivni halhatatlanságát is.

Beöthy Zsolt csodaszép beszéde követte nyomon a miniszterét. Az írók szónoka eszmékben gazdag, hatalmas beszédével mélyen megindította a közönséget.

A zenekar Erkel Hunyadi Lászlójából eljátszotta a gyászindulót s ennek hangjai mellett d. u. 4 óra 7 perckor le vitték Jókai koporsóját, rendjeleit, virágait Isten szabad ege alá.

A temetési menet.

Kétszázézer gyászoló jelenlétében indult el Jókai utolsó útjára.

Ott volt az egész főváros és az országnak mintegy ötvenezer főnyi serege. Az utakat, ablakokat, háztetőket valósággal megszállotta az óriási tömeg. Gyászlobogók erdeje, fekete kárpitok díszé árnyékolta be az egészutvonalat.

A rengeteg nép közt haladt a pompás temetési menet. Előljártak a lovasrendőrök, majd a katonazenekar s utána a gyászoló testületek, küldöttek tábora. Erre következett a díszbe öltözött képviselőházi alkalmazottak csapata, majd kilenc kocsin a rengeteg koszoru és virág. Ezután ismét gyászoló tábor haladt, majd a lelkészi kar és erre a 8 lovas gyászkocsi Jókai tetemével, a fáklyákat körülé a Petőfi-társaság tagjai Abrányi

Emil, Jakab Ödön, Rákosi Viktor, Pósa Lajos, Sebők Zsigmond, Szávay Gyula, Koroda Pál, Abafi Lajos, Prém József, Ferenczy Zoltán, Pap Zoltán és Zempléni Árpád vitték. A kocsi elől haladt a költő rendjeivel s a művészi jelvényekkel. A koporsót a gyászoló család férfitagjai követték. Ezek nyomán lépkedett Tisza István a többi miniszterekkel, Csáky gróf a főrendiház, Perczel a képviselőház elnöke, mintegy négyszáz előkelő, közéletünkben szereplő férfi csapat élén. Itt haladt Debrecen város s a Csokonai-kör küldöttsége is.

A menetet beláthatatlan hosszú vonalban lépkedő gyászoló közönség zárta be.

A nemzeti színház előtt Somló Sándor igazgató mondott hatásos bucsuztatót, mely után a Ganzgyár dalköre a Himnusz énekelte.

A Népszínház énekara is megható gyászdallal bucsuzott el Jókaitól.

A sirnál.

Félhatra járt az idő, mikor az óriási menet kiért a temetőbe.

Deák és Kossuth sirja közt fákkal övezett szép tisztáson áll Jókai sirja. A theologusok énekével kezdődött a temetési szertartás, majd Papp Károly ev. ref. lelkész mondott rövid, megható imát.

Ezután Herczeg Ferenc a Petőfi-társaság nevében bucsuzott el Jókaitól. Sirig ható gyönyörű jelenet következett ezután.

Tuba János Komárom, Jókai szülővárosa nevében bucsuzott el nagy fiától. Komárom hallotta a költő első szavát, az utolsó bucsuszó (most Komáromé legyen. És hogy pihenését megédesítse, elküldte Komárom Jókai szülőházának egy marék földjét, hadd vegyüljön el a bölcső pora a sir porával!

Mindenki sirt, midőn Papp Károly a sirt és a halottat megáldotta s a m. kir. dalszínház énekkarának gyászhangjai mellett Jókai tetemét letették az anyaföldbe.

Bucsuzott a nap, 5 óra 6 perckor dobta rá a koporsóra Tuba János a komáromi földet, majd Tisza István vetett hantot a sirba, azután Hegedüs Sándorné, Berzeviczy, utoljára Jókai özvegye s ezzel a nagytemetés 6 óra 14 perckor véget ért.

*

Az elhangzott beszédekből alább közöljük Beöthy, Somló és Herczeg beszédeit:

Beöthy Zsolt beszéde.

Koszorukat hoztak, a könyvek harmatától ragyogó koszorukat, az összes magyar tudományos, irodalmi és hírlap-írói testületek nevében. Nem mondom el neveiket; mind itt vannak. A dicsekvés szavai, hogy: a mienk is és a mienk is voltál, hallgassanak a ravatal előtt; olvadjanak be mind a közös gyász és közös dicsőség fenséges vallástételére, hogy édes mindnyájunké voltál. A számtalan koszoru, a mieink is és mind a többiek, homlokodon egyetlenegygyé fonódik össze, amint most a halhatatlanság pítvárában látunk: a nemzeti hála koszorujává.

Gyászoljuk a csodálatos ajándékokat, melylyel lángelmékben minden, a költészet varázsa iránt fogékony emberi szívet, széles e világon, megáldott a gondviselés: a világnak egyik legragyogóbb képzeletű mesemondóját, egyik legmélyebb és legnemesebb tűzü humoristáját, egyik legnagyobb elbeszélő művészt. De fájalmunk és dicsőségünk érzésének legmélyebb forrása, hogy szellemed képében a magyar lélek képét látjuk, fényével a világ felé, életadó melegével mi felénk. E szent kapcsolatot nemcsak a te nagyságodban érezzük, hanem érezzük az egész magyarság lelkében, sőt sorsában is. E történeti pillanatok alatt, a mult századnak, a nagy magyar történeti századnak folyamában látjuk sugárzó és sugalló alakodat. Látjuk, amint a nemzeti lélekből merített és szellemedben megtisztult és meggazdagodott kincseivel e nemzetet ujjírtartani és megtartani segítettél. Ha királytévőről beszélsz az angol, mi nemzettévőnkkel dicsekszünk, a mult század lánglelkének sorával, kik újra nemzete tették a magyart. Ezeknek a nemzettévőnknek halhatatlan sorában tündöklök ma és fog tündökölni mindenkori a te neved is.

A tettek világában is vezetőnk között voltál; a tettek világában, mikor e nemzet lelke magára ismerve, fölébredt; mikor jogaira ismerve, lánggra gyult; mikor jövőjére ismerve kitartott a szenvedésben: és amikor királyára ismerve, feltámadott. Ott voltál attól a naptól fogva, midőn Petőfi oldalán a nemzet viharzó lelke vágyainak szárnyas szavakat adott, Kálvárián és temetőknél addig a napig, mikor a magyar lélek legköltőibb és legnemesebb képeinek egyikével mélyen meghatottad azt a királyi szívet, Erzsébetét, melyben nemzeti megváltásunk csoda-rózsái fakadtak. De legnagyobb történeti feladatodat mégis azzal a mérhetetlen és hasonlíthatatlan befolyással töltötted be, melyet költészeted a nemzet lelkére gyakorolt. Képzeleted tündérjátékai, humorod nemes és kedves csillogása, melancholiád komoly ősbörüje s a mit mindez kifejezett, lelked tiszta idealizmusa: ez volt a mi igazi nemzeti iskolánk azokban a szomorú napokban, mikor semmit sem volt szabad felednünk és mindent meg kellett tanulnunk, hogy az időnek hívó szavára készen legyünk. A kor nemesak szabadságunktól fosztott meg, hanem erkölcsin-

ket is fenyegette. Ugy a szolgásgáznak erkölcsrontó láncait erkölcsi romlás nélkül viseltük és ráztuk le; hogy csábító, mételyes világrámlatoktól mentesek tudtunk maradni kétségbeesítő helyzetünkben; hogy az erkölcsi erő, melylyel jogainkat visszavivtuk, képesek voltunk megőrizni; hogy idealizmusunkban hitünket, reményünket, szeretetünket megtartottuk; volt-e mindebben bárkinek nagyobb része, mint a te költészetednek? Politikusaink bölcsesége csak azzal a nemzeti lélekkel győzhetett, melynek legnagyobb alakító mestere te voltál. Költészeted történelemmé lett; de nem elmúlt. Ma is, az új világnak új sodrában feléd tekintünk. Ezt a nemzetet nem tudjuk többé elképzelni nélküled. A mint nélküled nem lett volna azzá, ami: nélküled nem lehetne azzá, a mivé lennie kell. Géniuszra meghívtad, hogy benned kifejezze magát s szellemi értékei általad megerősödjének és megsokszorozódjanak. Amit elképzeltél és átértél: az be van oltva lelkünkbe. Nemcsak örömeinkre és gyönyörűségünkre és dicsőségünkre jöttél el, hanem hogy minél hivebbekké tégy magunkhoz és minél méltóbbakká feladatunkra. Képzeleted arany szálai a gondviselés alchymiájának csodás műhelyében a magyar nemzeti lélek erkölcsi erőbe olvadtak, hogy minél fényesebbé és keményebbé tegyék.

Indulj utadra hát. De hiszen két utra indulsz. Az egyik utad a te sírodnál végződik, a másik csak a nemzet sirjánál érhet véget. Azzal az imádsággal bocsátunk el, hogy ez az utad végtelen legyen!

Somló Sándor beszéde.

Somló Sándor a Nemzeti színház igazgatója a következő beszédet mondotta a Nemzeti színház előtt felállított díszes gyászemlényről:

„Jókai Mór! A Nemzeti Színház küszöbén a magyar színművészet szíve dobban feléd! A magyar nyelv hitbuzgó papjai, a földönjáró csillagok unokái szólítanak: állj meg egy pillanatra! A midőn a magvetők verejtékes munkája nyomán a göröngyök közül kisarjadzó eszme első hajtásaként a Nemzeti Színház tető alá került, Vörösmarty „legyen“ szavára templommá avattatott, Katona József Bánkbanjával oltárrá szenteltetett, Kisfaludi Károly lánglelkétől ihlettettem, Szigligeti Ede oldalán „Két gyáva“ című színművével egy ifjú kopogtat a szentély kapuján, neve szájról-szájra jár, a Diakurok egyike, Petőfi ikertestvére Te voltál! A kapu feltárult zengő szavad felzendült s mint a hajnal első sugarára, a bezárult virágkelyhek: úgy tárult feléd minden szív, minden lélek s e pillanattól a mienk voltál. E pillanattól a Nemzeti Színházat úgy foglaltad szívedbe, mint drága gyöngyét az ocean, színművészetünket úgy ragyogta be fenséges szellemed, mint a mindent megtermékenyítő nap öleli át a sivatag végtelen fővenyét. Ha tehát „Minden bánatnak van oltogató könnye“, bizvást elmondhatjuk: a mienknek nincsen. Akkor a fővárosban egyetlen színházában, ma

tízben hirdetjük az isten ígését és ez a Te mindeneket meghódító költészeted egyik legfényesebb diadala, mert költészeted volt fényes vezetőnk nappal, tűz-oszlopunk az éjszakában s midőn oltárunk tüze hamvadozni kezdett. Te újra lángalobbantottad, „Dalmában“, Dózsa Györgyben“, „Könyves Kálmánban“, „Szigetvári vértanukban“, oly varázsigéket, oly bűbajt lehelve ajkainkra, hogy az elalélt nemzet felocsudva újra hinni és remélni kezdett. Hisz Miltonként látnoki szemekkel a végtelenbe merülve, te jövendőlted a feltámadást. S te most bucsuzol tőlünk; midőn jövendőltésed beteljesült, most hagysz el bennünket, hogy sohase lássuk többé fejedelmi arcodat, sose halljuk többé buzdító, fölemelő szótodat! Alig egy esztendeje „Aranyembered“ századik előadását ünnepeltük s ime, az aranyember visszaadja aranyát is a földnek, melyből vétetett. Csak aranyát. Az istenit, a halhatatlant itt őrizük műveidben, míg magyar él, haza áll! Dicsőséges lelked fénysugaras útján, a magas égen, a hol bolygók kergetik egymást, álljon őrt felettünk, büszkén, rendületlenül, mint észak csillaga. Hogyha ismét elborul, villám képében, menydörgés zajában kiáltja felénk: „Ne engedjétek az ország címerét!“ Mi megértjük s meghallgatjuk azt. Es most haladj tovább utadon a halhatatlanság felé. Könyveink, áldásaink kísérnek. Elbocsátunk. Isten veled!

Herczeg Ferenc beszéde.

A Petőfi Társaság nevében köszönetek, fejedelme az irótoltnak, midőn átléped az örökkévalóság küszöbét, fehér fényes alakod eltűnik szemünk elől. De az ut, melyen szellemed járt, örökre tündökölni fog a magyarság egén, mint második Hadak útja.

A végbucsu pillanatában úgy érezzük, hálát kell adnunk a Gondviselésnek, hogy oly gazdag, szép nagy életet adott Neked. S meg kell köszönnünk Neked, hogy életedben oly nemes, jógyöngéd és egyszerű voltál. Te, ki fejedlen érezhetted a halhatatlanság koronáját, arra méltattál minket, kicsiny halandókat, hogy fiaidnak nevezz. Most árván állunk sírod körül és ha felszálló szellemed letekint ránk láthatja, hogy rémület és szomorúság szoritja össze szíveinket.

Ha meghal a nemzet herosa, emlékének könnyekkel áldozzauak a nők és fogadalmat a férfiak. Hallgasd meg a mi fogadalmunkat. Megfogadjuk, hogy utolsó lehelletünkig hűséges szolgáltszunk a haza és a becsület ideáljának, melynek a Te tollad annyi diadalt szerzett. Tudom, hogy szellemednek kedves a mi áldozati ajándékunk! A dicsőség csillaga ragyogjon sírod fölött, mestereink!

TOLNAI DANIEL

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség

Olcsó árak

Debrecen Piac-utca 49 szám.

o a főpostával szemben, o

Temetés után.

(K.) Eltemettük irodalmunk büszkeségét és most már ráírhatjuk fejfájára azon szavakat, melyeket a franciák írtak Molliere sirkövére: Semmi sem hiányzik a te dicsőségedből, csak te hiányzol a mienkből.

Porsátorát fejedelmi gyászpompával tettük pihenőre. A nemzeti fájdalom által megilletett ajkak zengtek el dicséretét és a letűnő nap utolsó sugarai megaranyozták a halhatatlanra borult hantokat...

Lelke, halhatatlan énje azonban itt maradt a nemzet sziveben és esodás szinpompájú alkotásaiban. Olyan emlék ez, melyet nem rombolhat le az idők vihara. Nemzedékről-nemzedékre fog átöröködni a Jókai neve és mikor emberi alkotások romhalmaza felett fog sirni az utókor, az ő nagy neve az örökkévalóságnak lesz zengő, dicsőítő éneke.

Ő reá valóban elmondhatjuk: *non onnus moriar.* Horacius eme szavai senkire sem illenek jobban, mint Jókaira, ki egész életének munkásságával halhatatlanságának utját egyengette.

Hosszu kort, küzdelmes ifjúságot, munkás férfiéveket, boldogságos agnapokat adott neki a Gondviselés. Láthatta a nemzet ébredését, ismerte Kossuth Lajost és Petőfi Sándort. A legendás idők nagy szellemeivel, vértanuival és hőseivel barátságban állott. Nagy korokat látott nagyesszméssel elbukni és dicsőségre vergődni. És mindezt megírta aranytollának búbajos vonásaival. Munkájának minden betűjét átérzte és mesemondó ajkaival hitre, bizodalomra és reménységre tanította nemzetét. Neve, munkái nyomában megaranyozta a dicsőség és rajongásig menő szeretettel övezte körül nemzete őt életének minden napjaiban. Árnyék nem követte, sugar, napfény szállott felé mindenünnen.

A mesemondó ajkak azonban elnémultak. Az örök törvény tőle is megkövetelte azt, ami emberi volt és mulandó. Ledöntötte porsátorát, hunyásra készítette jószágos szeméit. Ledöntötte a törzset, mely hatvan éven át annyi virágot termelt, amennyit más nemzetek irodalmának kertjében ily pazar gazdagságban hasz-talan kerestünk.

Lelkét, hatalmas, teremtő és alkotó lelkét azonban nem rabolhatta el az enyészet. Ez elszállt az örökkévalóság mezejére, az Isten közelébe, hogy alkotásai után megpihenjen a nagy szellemek égi pantheonjában. Onnan néz alá immár mi reánk a halhatatlanság fényes köntösébe öltözötten és megdicsőülten.

Hűséges nemzete pedig el fog járni sirjához honszerelmet tanulni és imádkozni. Igen imádkozni, hogy elvesztett és sirba alvó nagyjaink helyébe teremtsen új nemzedéket.

Nemzeti génius, őrizd meg a halhatatlan nyugvóhelyét és lebegd körül azt a helyet, melyen nemzeti dicsőségünk egy oszlopa nyugszik némán, letörve.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 9.

A mai ülésnek napirendje: Két alelnök, jegyzők és a háznagy megválasztása és az osztályok kisorsolása. Nagyobb számban csak a kormánypártiak vannak jelen. Az ülést Perczel Dezső elnök vezette.

Az ülés megnyitása után és a szokásos szünet megtartása után, a két alelnökre ejtették meg a névszerint való szavazást. A szavazás eredménye ez volt:

Jakabffy Imre	138 szavaz. kapott.
Feilitzsch Arthur br.	127 „ „
Barabás Béla	11 „ „
Rakovszky István	1 „ „

Elnök kihirdette, hogy e szerint Jakabffy Imrét és Feilitzsch Arthur bárót választotta meg a ház alelnökökké.

A jegyzők és a háznagy választására tértek át. Jegyzökké megválasztották: Dedovits György, Hertelendy László, Szóts Pál, Esterházy Kálmán, Daróczy Aladár, Rákosi Viktor, Sturmman György, Kovács Pál, Nyegre László. Háznagy ismét Csávossy Béla lett.

Majd az osztályokba való sorsolást ejtették meg. Ebből az alkalomból már az új jegyzők működtek. A bal oldalon Kovács Pál néppárti, Rákosi Viktor és Sturmman György függetlenségek.

A napirend ezzel ki volt merítve. Elnök kijelenti, hogy Lázár György szegedi képviselő lemondott mandátumáról, majd bemutatja a miniszterelnök átiratát, a királyi kéziratot, a melyekkel a közös ügyes bizottságokat e hónap 14-ikére ide Budapestre egybehívja.

Az elnöki előterjesztések után Ugron Gábor, majd Szederkényi Nándor helytelenítik, hogy a harmadik ülészakot összehívó királyi leiratot előbb hozták nyilvánosságra a főrendiházban és csak azután a képviselőházban. Tisza István gróf miniszterelnök sietett megnyugtanni

a felszólalókat kijelentvén, hogy ez csupán véletlenül történt, mivel a főrendiház a jelen esetben hamarabb tartotta meg alakuló ülését.

A választ a többség tudomásul vette, mely után Perczel elnök előterjesztésére a ház kimondta, hogy szerdán megválasztja a delegáció tagjait.

Az ülés végén a miniszterelnök bejelentette, hogy Lukács László pénzügyminiszter ma terjeszti a ház elé a költségvetést és elmondja exozóját.

Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× Gyámpénztári mérleg Debrecen sz. kir. város gyámpénztári mérlegeit ma terjesztette be Bészler Károly tb. főjegyző, árvaszéki elnök. A kiskoruk és gondnokoltak követelése készpénzben 1,161,526 kor. 27 fillér, betétekben van 235,497 kor. 83 fillér, kamatozó magánadás levelekben 14,386 kor. nem kamatozó adóslevelekben: 167,041 kor. 75 fillér, drágaságokban 3818 kor. 37 fillér, letétekben 496,289 kor. 20 fillér. Állandó tartalékalapot képez: 10.000 korona. — A vagyonszaporulat 1901, 1902 és 1903-ban 48,806 kor. 64 fillér. A gyámpénztár fedezete betétek, értékpapírok és adóslevelekben 1,459,124 kor. 97 fillér, nem kamatozó adóslevelekben 167,021 kor. 75 fillér, drágaságokban 3818 kor. 37 fillér, letétekben 496,289 kor. 20 fillér, pénzmaradvány az év végén 1053 kor. 30 fillér. Ezek a gyámpénztári mérleg főadatai, mit azzal hozunk az érdekeltek tudomására, hogy ezen mérleg a belügyminiszter 55200—1903. rendeletének 116 §-sa alapján a számvevőségnél 15 napi közszemlére kitétetett, hol a hivatalos órák alatt megtekinthető.

× A jog és pénzügyi bizottság ülése. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órakor ülést tartott Vecsey Imre főjegyző elnöklésével. A bizottság tagjai csekély számban jelentek meg. Ott voltak Simonffy Imre kir. tanácsos, Kardos László, Roncsik Lajos, Schvarcz Vilmos, Debreceni Jenő, dr. Magoss György, Szántó Sámuel dr. Fejér Ferenc dr. Aczél Géza és Varga Károly jegyző tb. tanácsos, mint a bizottság jegyzője. A tanácskozás első tárgya a vásári és helypénzszedési szabályrendelet volt. Az ülést ma folytatják.

EGYHAZ és ISKOLA.

A Dóczy intézet vizsgálati. Tegnap délután Kiss Albert elnöklésével ülést tartott az intézet felügyelő bizottsága, melyen a város részéről Bészler Károly tb. főjegyző, árvaszéki elnök és Oláh Károly tanácsos voltak jelen. Az ülésen megállapították az intézet évről-évről vizsgálatának rendjét és folyó ügyeket tárgyaltak.

Záróünnep. Az ev. ref. Tanítónőképző intézet Onképzőkörének záró ünnepe tegnap délután fejt le az intézet Kossuth-

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja Harmat arcorát (pouder), mely készítmény tőde szint kölcsönöz az arenak s nem rontja az arcórt. Kitűnő illatu. A teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporrall. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcórt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható 3 színben: fehér, rózsá, crém színben) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő arcorait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. Velutin pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

utcai disztermében kitűnően sikerült diszgyűlés keretében. Az elnöki megnyitó után a titkár beszámolt az önképzőkör ez évi eredménydus működéséről, s utána Nagy Malvin k. a. énekelte az ő csengő szopránjával Tarnay Alajos dalait sűrű tapsok kíséretében. Fejér Margit k. a. olvasta fel igen érdekes és szépen megírt pályadíjnyertes novelláját, mely mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Kovácsy Berta k. a. pályadíjnyertes vizsgálata következett most; A kisasszony a költemény duzzadó humorát kacagtatóan emelte ki. Grünvald Alice k. a. lépett ezután a dobogóra, Arany János legnehezebben szavalható, egyetlen refraines költeményét, drámai erővel, megfeszült készütséggel s nagylélektani tanulmányozásra valló színezéssel, adta elő. Ezen szavalt Madách „Ember tragédiája” c. disz munkával jutalmaztatott. Papp Mariska k. a. és Sebesy Margit k. a. hegedűkettőse zárta be a szépen sikerült ünnepélyt, kik a Rákóczi indulót játszották tűzzel, s Füredy egy pár dalát hegedülték el bájosan. Az ünnepélyt Sáfány Lajos, az Önképzőkör vezető tanára rendezte, ki büszke lehet arra a kitűnő eredményre, melyet az ő nemes irányu vezetése és tanítása mellett növendékei elértek.

Miniszeri biztosok és az érettségi. A vallás és közoktatásügyi miniszter tegnap táviratban kereste meg a debreceni tankerületi főigazgatóságot, hogy a miniszeri biztosok kiküldése céljából sürgősen értesítse a szóbeli érettségi vizsgálatok határidejéről. A főigazgatóság érdekének megóvása szempontjából kijelentjük, hogy a kívánt értesítést már rég elküldötték.

Tanulmányi kirándulás. Az ev. ref. tanítóképző intézet negyedik évfolyamának növendékei e hét szombatján a teljes tanári kar vezetése mellett tanulmányi kirándulást tesznek. Az ut célja Kaba, ahol az iskolákat látogatják meg és meghallgatják a tanítás menetét.

Négyszemközt.

Katinka levele fővárosi barátnéjához.

Kedves Veronkám!

Hat esztendeje, hogy asszony vagyok, (nekem annyi, mintha hat hete lenne — jó órában mondjam —) aztán még ki sem mozdultam a falu határából. No, nem is vágytam rá lelkem, elhiheted. Ugy a szvééhez nő az embernek ez a kis fészék, hogy fáj itthagyni, még egy félórára is. De ez a Pista nem hagyott már élni: Hogy így-ugy, nekem is kell már egy kicsit szórakozni. — Mintha volna nekem kedvesebb szórakozásom az én három apró-szentemmel való foglalkozásnál, — de hát utoljára is elüldözött.

Na jó! Elhatároztam, Debrecenbe megyek Terushoz, az ángyikámhoz. Beülök a másodosztályú kocsiba. Hát minyárt lett egy „kellemetes” meglepetésben részem. Tudod, ha falusi megy a városba, hát egy kis vaját, turót, szóval hasonló dolgokat — ami ujság a jó városiaknak — visz magával; no volt is nekem pakkom csinosan.

Lelkem: jön a kalauz; elkezd gombáskodni, hogy ez nem teherszállító kocsik. Ha másodosztályon akarok menni, hát üljek a harmadikba. Aztán morgott magában:

— Maholnap már nem ülhet tiszteességes ember a másodosztályba.

Na aztán! — hisz tudod, hogy én nem éppen bátortalan személy vagyok, ha csipőmre vágom két kezem, ki is nyitottam a számat:

— De pusztuljon előlem hamarosan, mert majd nem találom meglátni a sipkáját, aztán azt fogom hinni, hogy a béresem.

Megmostam lelkem, ugy, hogy mióta a keresztvizzel mosták, ugy helyben nem hagyta senki. El is ment aztán.

Hidd el édesem, ennek is a közönség az oka. Aki a másodikba ül, az azt hiszi, nem elegáns, ha ernyőjén, vagy egy kis dobozou kívül egyebet is visz magával. Pedig egy kicsit drága nagyozolás volna, hogy 2—3 forintot fizessenek podgyászért, mikor elkerülhetem.

Még jól ki sem fujtam magam, a következő állomáson beszáll egy ifju pár. Egymás mellé települnek és se szó, se beszéd, hanem elkezdik egymást csókolgatni, ott az én szememláltára. Először csak pirultam hat esztendő asszony létemre, de később elkezdett bennem mozogni a reggeli, fölkeltem és kimentem a folyosóra... No hát annyit mondom neked lelkem, hogy ez már mégis csak szégyen-nyalázat, így a piacra vinni a szerelmet. De nem is szeretik ám azok egymást. Meg vagyok győződve róla, hogy hat hét múlva nem csókolódnak ők, ha magukba lesznek is. Vesszen el, aki kitalálta a nászutazást. De akasztani kellene az olyan fiatal asszonyt is, kiben nincs annyi szemérem, hogy nem átallja e világban meghurcolni életének ama napjait, melyek szentek, ha még levegő elől is rejtve vannak; de biz Isten utálatosak, ha profán szemek kétértelmű pillantása, mosolygása garnirozza őket...

Szerencsén szerencsére megszabadultam tőlük, minthogy át kellett szállnom. Itt megint gazdagabb lettem egy tapasztalattal.

A hordár, levett és föltett két csomagomat. (En is cipeltem kettőt, csak mosolyog.) Adtam neki egy hatost. — Tudod, mivel köszönte meg?

— Fősvény, falusi kofa, máskor, ha hordárral akarja vitetni csomagját, vigye maga!

Ennek is a közönség az oka. A nagyérdemű közönség, aki azzal akarja fitogtatni vagyonát, — ami sokszor nincs — hogy tulságosan gavallérosodik hordárokkal, meg szállodaszolgákkal szemben. Szemtelenekké neveli ezeket a népeket, csak hogy egy „kezet csókolom”, vagy „nagyságos” cimhez jusson. Van bérkocsi, ruhatár árszabályzat. Szeretném tudni, miért nem állapítják meg a hordárok fizetését is. En ugy hiszem, hogy husz fillérrel meg van fizetve az a két perc munka, amit az utas csomagjának le- és fölszállítása igénybe vesz. Aki akar, legyen gavallér, de az utas mindenestre meg lenne kimélve mindennemű durvaságtól. Egy favágó 40—50 krajcárért dolgozik reggeltől-estig, tessék összehasonlítást tenni...

Végre-valahára — vizi és szárazföldi kalandjaim után — megérkeztem az „hirös-nevezetős Döbröcön” városába.

Tudod, érdekes egy város ez a Döbröcön. Képzeld el magadnak egy várost, akinek egy szinigazgató azt ajánlotta, hogy építet neki olyan színházat, amilyen csak a mesében van. És azt hiszed, kiadták neki a színházat? Sőt, szinte bottal kergették ki! Hát hogyne! Hallottál te még olyan embert, aki évente ezer, meg kétezer koronákat akar pályadíjakra adni; meg jótékony előadást, meg tudom is én, miféle zödeket akar csinálni. „Eb ura fakó.” Az ilyen

ideális ember csak megérdemli, hogy ne adják neki a színházat. Mit ideáliskodik manapság? Mit akar ő becsületes szinműveket pártolni? Ebből nem élünk meg.

Mért nem ígérte ő is, hogy ilyen, meg olyan lábművészeket fog fölléptetni, ilyen, meg olyan bérletben? Mit akar ő holmi művészi becsü, történelmi daraboktól? Kinek kell az? Modell, Erény utjai, Kék szakál, vagy mi az ördög: Csodagyermek (tudtam, hogy valami ilyen csodabogár) ez kell ide... No de meg is fogják kapni.

Külömben nem beszéllek már, mert még engem is kiigényelnek „az hirös-nevezetős Döbröcön”-ből, ha megtudják, hogy mit firkálok róluk. Még jegyzőkönyvi köszönetet sem fognak szavazni.

Te! ez az egész jegyzőkönyvi köszönet úgy jön elő nekem, mintha egy hosszuhaju hölgynek előbb leborotválnám a fejét, aztán vennék neki kárpótlásul egy — parókát.

De a többi tapasztalataimat jövő levelemben írom meg. De annyit már most is mondhatok neked, hogy itt a tejkihordó lányok annyira civilizáltak, hogy leeresztett coflival, de havelokban és kivágott lakkecipőben hurcolják a kannákat. Nem hiszed? Esküszöm leggöndörebb hajamszálára!

Csak még azt akarom neked mondani, hogy tulajdonképpen nem kellene csodálkozni a vasuti idilleken, meg azon, hogy manapság, minden második leány öngyilkos, minden harmadik megszökik, minden husz éves fiatal ember hetven éves, hiszen, azt irtad, hogy a te hét esztendő kis leánykád már olyan enni valóan beszél a 8—10 éves fiukkal és olyan sikkesen lejt a francia négyest, mintha husz esztendő volna...

Ne haragudj lelkem, hogy így írok, de falun még vannak „unikumok” t. i. őszinte emberek. Irj lelkem, minél előbb. Vagyok szerető barátnőd, kinek a leánya 16 esztendő koráig semmiféle zsorra be nem teszi a lábát,

Katád.

H I R E K.

Tavaszi séték.

— Az utcák sepréséről. —

Kevésbé esztétikus dolog, amiről ez alkalommal írunk, de nem felesleges nálunk a szemetes kocsiokról is szólni. A köztisztaság minden nagyobb városnak elsőrendű ügye lévén, már ebből a nézőpontból is szükséges azzal foglalkozni.

Előre is kijelentjük, hogy nem a köztisztasági vállalkozót akarjuk e helyen támadni, hanem az utcaseprési intézményt kívánjuk megjavítani.

A szemetes kocsi idejében elővannak készítve az utcai szemét elhordására, de legtöbb reggel sértetlenül állanak, mivel a kihordandó anyag nincs összeszedve. És ezen nem is csodálkozunk, mert az utcaseprő emberek elagottak, kik bizony már nem válnak be a fűgőbb munkára. Nagyon sokszor seprőjük is egy pár szál nyirfavesszőből áll, mely a szálasabb szemetet nem igen képes összegyűjteni. Munkabíróbb embert azonban azért a csekélységért, amit a város ezeknek a hajlott koru embereknek fizet — nem kapunk.

Sokkal helyesebb volna erős, munkabíró embereket kevesebb számban és jobb fizetéssel e célra felfogadni és munkájuk ellenőrzését élesebb szemekkel kísélni, egyben szigorú utasítást adni ki, hogy az utcák seprését oly időben végezzék, midőn még, vagy már nem jár oly nagy számban a közönség. Mert most akárhányszor megtörténik, hogy olyankor sepernek, mikor a főutca tele van járókelőkkel, kik nagy adagokban kénytelenek a port bevenni.

Utasítandók volnának az utcaseprők arra is, hogy az összeseprett szemetet az uttest oldalán nagyobb kupokban halmezzák össze, ez esetben a szemetes koszik megállnának és a fuvaros fellapátolná a szemetet. Most azonban minden öt lépésre van egy lapátnyi szemet és a fuvaros nem állítja meg lovait, hanem a lassan haladó szekérre dobván az egy lapátnyi szemetet, ennek csak szilárdabb részei hullnak a kocsifenekbe, a többi könnyebb rész, mint per, papiros szétrepül a levegőbe. Bárki meggyőződhet erről, ha reggel, vagy az ebédutáni órákban a szemétfuvarozást látja.

Különbözik is a mi főutcaáncok, nem is említve a mellék utcákat, ahol az utcaseprés a jövő század regénye, — zsengeteg szemét és különösen ringy-rongy papiros gyülemlik össze, főleg ott, ahol a forgó szélnek járása van. A városi tanács csak most készítette el a városház előtt levő kertet, gondoztatja, intézteti és mégis tele van mindenféle eldobott papirokkal. Már pedig a város közepén csak akkor szép a zöld fű, ha magunk is igyekezünk annak tisztaságára közmunkálni. Ott van a kassai, pozsonyi, aradi, brassói népkert és park, nem találunk azokban semmi szemetet, mert maga a nagy közönség ügyel fel azoknak tisztántartására.

Miért ne lehetne nálunk is ezt keresztülvinni a nagy közönség és a rendőrség együttes érdeklődésével?

Királyi kihallgatás.

Ő Felsége a király tegnap délelőtt 10 órakor a budai királyi várakban általános kihallgatást adott, amelyen megjelentek:

Gróf Wenckheim Frigyesné és özv. Almásy Stefánia grófnő palotahölgyek, Kemény Kálmán báró, Széchenyi Béla gróf koronaőr, Forinyák Gyula lovassági tábornok, Mertens Károly báró lovassági tábornok, Darányi Ignác, Dessewffy Sándor püspök, Karácsonyi Jenő gróf, Széchenyi Tivadar gróf, Schönaich Ferenc tábornoszernagy és Erdődy Gyula gróf valóságos belső titkos tanácsosok, Fehér József főpap, Makfalvay Géza államtitkár, Cucuraru Viktor román főkonzul, Sumanovics Szeptiszláv és Marjanovics Lukács osztályfők, Sélley Sándor kuriai tanácselnök, Kiss Pál, Almásy Imre gróf, Jankovich Ferenc, Halassy Pál vezérőrnagy, Kaz József, Károlyi Gyula gróf, Keitz Gyula, Beszedity Béla és Hajós József kamarások, Mara László, Székely György, Beöthy Pál, Domahidy Elemér és Ghillány Imre báró főispán, Steffan János és Pap Béla altábornagyok. Zischer

Imre vezérőrnagy, Berlekovics János vezérhadbíró, Jeglinger József vezértörzsorvos, Micskey Kálmán tábornok-hadbíró, Fabritius Viktor, Kicsolisig Károly, Krómer Hugó és Hauer Lipót báró ezredek; Gerő Gyula alezredes hadbíró, Elbl Károly főtörzsorvos, Tihanyi Béla és Concha Győző udv. tanácsosok, Emich Gusztávné, Balogh Vilmos és Madarassy Gábor min. tanácsosok, Kasuba Döme cisztercita-rendfőnök, Jeney Gyula és Elischer Gyula egyet. tanárok, Hoványi Gyula jogakadémiai tanár, Broly Tivadar pozsonyi polgármester és Piller Kálmán, a Sárosvármegyei gazdasági egyesület elnöke.

* **Kit sirat a Rákóczi-harang.** Tegnap délután, midőn az ország szívében a halhatatlan Jókait temette a nemzet, résztvett érelyével a mélységes gyászban a mi nagytemplomunk öreg harangja is. Így intézkedett az egyházi felsőbbség és midőn a Rákóczi harang hatalmas szava szétömlött a város felett, lélekben mindenki arra a sirra gondolt, mely egyik legfényesebb talentumu emberünk szívére borul. Egy félórát siratta Rákóczi harangja a nemzet drága halottját.

* **Jókai és a Csokonai-kör.** Az országgyűlésben a 1902 évi költségvetés alkalmából egy-két ellenzéki képviselő igen tapintatlan módon tette szóvá azt a tiszteletdíjat, melyet Wlasics miniszter fölvetett Jókai részére az Osztrák-Magyar Monarchia című munka szerkesztéséért. — A kegyetlen felszólítás nagy visszatehetséget keltett az egész országban, kivált az irodalmi emberek körében. A Csokonai kör a méltatlan meghurcolás alkalkalmából üdvözlő iratot intézett Jókaihoz, a kinek rendkívül jól esett a figyelem, a mint az Géresi Kálmánhoz, a Csokonai kör elnökéhez posta fordultával küldött, rendkívül meleg hangulatából kitűnik. A levelet itt közöljük:

Tisztelt elnök ur!

Fogadja leghálásabb köszönetemet a Csokonai Kör által hozzám intézett lélekemelő nyilatkozatáért. Nekem elégtételül szolgál az és buzdításul, hogy hátralevő napjaimat is, miként az eddigieket, nemzetemnek, az erkölcsi idealoknak s igaz szabadelvűségnek szolgálatában töltssem el.

Adja át kérem halás üdvözetem a Csokonai körnek és Debrecen közönségének, melynek kora ifjúságom óta igaz tisztelője vagyok.

Igaz tisztelője
Dr. Jókai Mór.

* **A Kossuth-dalkör kegyelele.** A Kossuth-dalkör tegnap este 8 órakor egyleti helyiségében egybegyűlt emlékére annak, hogy koszos nagy költőnk Jókai Mór drága hamvait fölünk az anyaföld először tegnap ölelte keblére. És emlékére annak, hogy a lemenő napsugár tegnap aranyozta be utoljára koporsóját. A Kossuth-dalkör lobogóját bevonta gyászlepelrel, a dalkör a zászló köré gyűlve: először Hegyi Lénre egyleti jegyző tartott megható gyászbeszédet az elhunyt nagy költő Jókai Mórról, azután a dalkör elénekelt Tordai Gábor örökszép

melodikus gyászénekét „Lelkünk borítja néma fájdalom“ Kóker Gusztáv karnagy vezénylete mellett és ezután a gyászünnepély véget ért.

* **Jókai emléke.** A helybeli gépjavítók „Egyetértés“ dalköre tegnapi ének-órán kegyelettel emlékezett meg a nemzet nagy halottjáról Jókai Mórról. Az egylet alelnöke kegyelatos szavakkal adott kifejezést a nagy gyásznak, mely a nagy író halálával a magyar nemzetet és az egész világ irodalmát érta. Az alelnök beszéde után a dalkör tagjai mélyen meghatva R. Nagy Károly „El-távozó kedves halott“ című gyászkarádat énekeltek.

* **Miért nem eszik a pápa egyedül?** X. Pius pápa mihelyest Szent Péter trónját elfoglalta, azonnal szakított azzal a hagyományos etikettel, hogy a pápának egyedül kell étkeznie. Ennek az etikett-sértésnek, melyről már nagyon sokat vitatkoztak a vatikánban, a Dally News római levelezője szerint két oka van. Az egyik az, hogy X. Pius Velencében, a honnan nem szívesen távozott, a vendégeskedést nagyon megszokta és erről Rómában nem akar lemondani, mert a rideg falai közt magát különben is elhagyottnak érzi. A másik ok egészségügyi természetű. A pápának megvan az a rossz szokása, hogy az ételeket valóságos behabzsolja és ebbe a hibába főképen akkor esik bele, ha egyedül eszik, míg amikor vendégei vannak, mégis inkább vigyáz, hogy ne gyorsan egyék. Ha barátai társaságában étkezik, akkor társalog, nevetgél és egészen rendesen eszik. Ez okból a pápa már csak egészségi szempontból is mindig gondoskodik arról, hogy minden étkezését mentül több kedves embere társaságában végezhesse.

* **Pázmány Péter sírjának ünnepies megkoszorúzása.** — Az országos Pázmány-Egyesület Pozsonyban székelő igazgató választmánya mult április hó végén tartott ülésében elhatározta, hogy Magyarország egykori lánglelkű primásának, Pázmány Péternek a pozsonyi főtemplom kriptájában lévő sírját, folyó május hó 29-ikén a káptalan és az autonóm katolikus hitközség elnökségének közbenjöttével nagyobb ünnepély keretében meg fogja koszorúzni.

* **Éjjel a rendőrségen.** Az öreg Kovács bácsi az éjjeli biztos. És mivel ő az éjjeli biztos, vidáman alszik. Ez az éjjeli biztosok ősi, elvitázhatatlan joga. Épen azt álmodja, hogy Szent-Péter bejött hozzá és kinevezte mennyei biztosnak. E feletti örömeben aztán — felébred. A dolog tulajdonképpen úgy állott, hogy kaján hihajhászunk nyitott be hozzá és felrázta.

— Kérek valami ujságot!

Kovács bácsi az álom hatása alatt azt találta mondani, hogy nézze meg a hivatalos lapot, hátha benne van már az ő mennyei kineveztetése?

— Valami frissebbet kérek. Valami lopást, vagy más etélet.

— Van fiam, van. Gróf Csákytól loptak el egy pár 500 frt értékű tülbevalót.

Kajánunk lázasan irni kezd.

— Tudják ki volt a tettes?

— Hogyne! Én derítettem ki! El is fogtam Szoboszlón éjjel után 2 óraker.

— 2 óraker? Hiszen most egy negyed három! Tán repülőgépen jött vissza?

— Nem én, kedves fiam. Csakhogy ez nem ma történt, hanem — 1880-ban. Hírhajásunk undorral távozott.

* **Halálos esés.** Szoboszlóról jelentik, hogy Silbe Mór ottani lakosnak 2 éves kis leánya, Piroska a gémes kut közül játszadován, egy drizetlen pillanatban a kutba esett, s mire segítségére siettek, már megfult. A kisleány hulláját felfogják boncolni, hogy megállapíthassák, kit terhel a felelőség?

* **Gyilkosság Budapesten.** Fővárosi tudósítónk jelenti a következőket: A külső Váci-ut egyik mellékutcájában, amely tele van óriási bérkaszányakkal és apró lakásokkal, tegnap korán reggel fél hat óraker gyilkosság történt. Egy férj családi perpatvar miatt először a feleségét lötte agyon, azután önmaga ellen fordította a revolver csövét. Puskás János napszámos két hónap előtt vett el feleségül egy magafajta szegény munkásleányt, akivel, a leggyönyörűbb békeségben, boldogságban multak el a napok. De ez a boldogság nem tartott soká. Puskás János észrevette, hogy a felesége szeretőt tart. Valamelyik este fáradtan jött a munkából s a kapu alatt két árnyéket látott egymásra borulni. Ez a két árnyék a felesége volt meg a szomszédos pékmester egyik segéde, csókolódtak. Puskás János fejébe szállt a vér és marokra szorult az ökle. De visszatarotta magát, szót sem szólt, hazament és lefeküdt. Elhatározta, hogy megöli a feleségét. Tegnap korán reggel öt óraker ébredtek fel. A férfi úgy tett, mintha megnyugodott volna. Csókolgatni kezdte az asszonyt, azután észrevétlenül a vánkos alá nyúlt, kivette onnan a revolverét és kétszer rálőtt. Az asszony óriási sikoltott és összeesett. A következő pillanatban már az egész ház ott állt Puskásék konyhaajtaja előtt. Zörgették, nyikorgatták az ajtót és verték az öklükkel, hogy nyissák ki. A következő pillanatban lövés hallatszott belülről. Kettő egymásután. A künn állók börtörték az ajtót s a szobában rettenetes látvány tárult a szemek elé. Az ágy mellett két-három helyen centiméter magasságban állott a vér, az ágyakon pedig sebektől vérezve feküdt Puskás János meg a felesége. — A házbéliek azonnal telefonáltak a mentőkért, a kik azután néhány perc múlva megérkeztek és konstatálták, hogy a férj meghalt, az asszony sérülése pedig halálos. Puskás Jánost a boncoló intézetbe vitték, a feleségét pedig a Rókus-kórházba szállították. Az asszonyt nem menthetik meg.

* **Az országos magyar kereskedelmi egyesület** folyó hó 22-én, pünkösd vasárnapján Budapesten tartja alakuló gyűlését, a kereskedő társulat elnöksége felkéri azon tagtársait, akik ezen gyűlésben résztvenni kívánnak, miszerint Bárdos Géza társulati titkárnál jelentkezni sziveskedjenek, hogy a kedvezményes utazásra jogosító igazolványok idejekorán megszerezhetők legyenek.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt vasárnapon és hétfőn a

következők voltak: Csáki Eszter ev. ref. 12 éves, Erdei József ev. ref. 70 éves, özv. Horog Sándorné szül. Sas Zsuzsánna 79 éves, Kulcsár Imre ev. ref. 44 éves.

* **A Margit-szigeti rablómerénylet.** Annak a vakmerő rablómerényletnek ügyében, amelyet tegnap délután egy ismeretlen ember a Margit-szigeten gróf Zichy Nepomuk János ellen elkövettek, a rendőrség folytatja a nyomozást. — Az éjszaka rendőrök, detektívek átkutatták az egész fővárost, de nem találtak rá a rablóra. Bónis fogalmazó ma kihallgatta a sebesült gróft, aki elmondta, hogy egy padon ujságot olvasott, amikor előtte termett egy intelligens külsejű, 26—28 éves fiatal ember s revolvert szegezve mellének, így szólt:

— Ide a pénzt!

A gróf balkezével megragadta támadója kezét, de ez kiszabadította magát s a revolverrel többször fejbevágta. Erre ő elvesztette eszméletét s mikor megához tért, a merénylet nem volt sehol. Ekkor vette észre, hogy pénztárcája eltűnt.

A sebesült gróf különben nyugodtan töltötte az éjszakát; ma reggel felkelt s úgy beszélgetett látogatóival. — Délben Barta tanár megvizsgálta a beteg s nyugalmat ajánlott neki. A muzeum-utcai palotában ma sokan tudakozódtak a beteg állapota felől.

* **Értesítés.** A honvédelmi miniszter ur pályázatot hirdet a báró Wüllerstorff Urbair Bernát ellentengernagy által tett 2 alapítványi helyre. — Alapítványi segély évi 140—140 korona. — Pályázhatnak a haditengerészetnél szolgált, ott munkaképtelenné vált s nyugdíj nélkül elbocsátott volt tengerész katonák.

Bővebb értesítés a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztály 17. számú hivatali helyiségében nyerhető.

* **Kézrekerült tolvajok.** E hónap 3-án éjjel Kabán Imre Mihály hentesüzletéből 20 koronát elloptak. A kabai csendőrség a tettest Farkas Károly személyében kézrekerítette és tegnap behozták Debrecenbe a kir. ügyészség fogházába. — Ugyan- csak Kabán történt, hogy az elmúlt év decemberében és a folyó év első hónapjaiban több rendbeli betörést követtek el. Névszerint Feldmann Eliástól 7 libát, Grecze Gyula vasuti pénztárostól 11 tyukot, Gere Mátétól 13 tyukot és Kálus Mártontól 4 libát és 7 tyukot vitt el valami vakmerő tolvaj. A kabai csendőrség megindította a nyomozást, amit végre siker koronázott. A betört C. Szabó Sándor hajdu-sámsoni lakos személyében fogták el. Lakásán egész halom lopott holmit, ruha és ágyneműeket, esernyőket, még halcsontos női fűzőt is találtak. Vele egy házban lakott sógornője, Szénási Lídia, aki kivallotta, hogy a lopott baromfiakat részben elfogyasztották, részben pedig elárulni ották. A veszedelmes pár szintén a debreceni ügyészség fogházába szállásoltatott el — díjtalanul.

* **Helyreigazítás.** Rakoncátlankodó bérkocsisok címen megirtuk tegnapi lapunkban a rendőrségtől nyert értesülésünk alapján, hogy 8 bérkocsis ellen érkezett feljelentés. Ezek között szerepelt Nádas Imre, Gál Péter és Váradi János, kik ezzel szemben kijelentik, hogy ők nem bérkocsisok, hanem bérkocsi tulaj-

donosok s vasárnap nem ők okoztak botrányt hanem részeg kocsisaik, kik valószínűleg az ő nevüket mondták be.

* **Vasut gyűlés.** A debrecen-nagylétderecskei vasut igazgatósága e hónap 17-én, délelőtt 11 óraker a városháza nagytermében közgyűlést tart.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kirakásban.

* **Telegdy szikszós fürdő megnyitása.** Beküldött értesítés szerint a csuzos és köszvényes bajok ellen kiváló gyógyhatással bíró Telegdy (Szepes) sóstó fürdő f. május 1-seje óta nyitva, a t. fürdőző közönség rendelkezésére áll. Az azon irányban menő vonat menetrendje nem változott.

x **Kiadó szép lakás.** Domb-utca 17. sz. a. gyönyörű öt szobás utcai lakás minden hozzátartozóval és mellékkeliségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás szerezhető Csapó-utca 48. szám alatt.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

EGYLET.

A Debreceni Kereskedelmi csarnok tegnap délután választmányi ülést tartott, a melynek folyamán több beérkezett beadványt és tagfelvételt intéztek el. A tárgysorozat legfőbb pontja az Országos Magyar kereskedelmi Egyesülés alapszabályainak s felhívásának megvitatása volt.

A polgári lövészegylet közgyűlése. A „Polgári Lövész-Egyesület” 1904. évi május hónap 15. napján, délután 4 óraker az egyesület nagyerdei helyiségében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. I. főlövészmeister választás. 4. Indítványok. Debrecen, 1904. május 7-én. Az elnökség.

S Z I N H A Z.

— (A szinigazgató hiráda.) Ma lesz a bucsu fellépte Márkus Emiliának, szinre kerül Szécsi Ferenc 3 felvonásos vigjátéka az „Utazás az özvegység felé,” melyben a művész Tasnádiné szerepét játsza. A mai előadás egyuttal utolsó előadás lesz, a társulat holnap utazik Nyiregyházára, ahol A „hajduk hadnagya” című operettel nyitja meg a tavaszi szezon.

TAVIRATOK.

Az orosz japán háboru.

Pétervár, máj. 9. Az orosz távirati üpnökség tudósítója jelenti Mukdenből mai kelettel: ma délután 3 óraker érkezett meg az a vonat, amely Port-Arthurból e hó 5-én este indult el. Az utasok azt beszélük, hogy a japánok e hó 6-án délelőtt 10 óra körül mintegy 1500 lépésnyi távolságból több csoporttűzet adtak a vonatra, mely hét betegeket és sebesülteket szállító kocsiából állott. A vonat a Vörös Kereszt lobogóját viselte. A vonat sok helyén lövésnyomok látszóttak.

Tokio, máj. 9. Ma este itt a japánok győzedelme öröme nagy tüntetéseket rendeztek, amelyeket eddig még Japánban nem láttak. Az ünnepeken a lakosság apraja-nagyja részt vett. A számtalan lobogó között angol és amerikai lobogókat is lehetett látni.

London, máj. 9. A Standard jelenti Sanghaiból: Pekingi hírek szerint az oroszok a Liac folyam mindkét részén erősségeket építenek Sinmincsenben. Ugy látszik, hogy hatalmukba akarják keríteni a kínai vasutat.

London, máj. 9. Minden arra mutat, hogy az oroszoknak szándékuk Niucsvang kiürítése. Az erősségeket lebontották és a csapatok nagy része elhagyta a várost. Ugy hírlik, hogy az orosz vezérkar Liaojangból Mukdenbe ment. Az orosz polgári lakosság is elhagyta Niucsvangot. Az idegen lakosság nagyon nyugtalan.

Niucsvang, május 9. Itt attól tartanak, hogy ha az oroszok elhagyják a várost és a japánok azonnal be nem vonulnának, rablók kelhetnének át Inkau-nál a folyón és kifoszthatnák a várost. A külföldiek készek az ellentállásra. Az angol konzul ágyunaszád kiküldését kérte. Az oroszok a Niucsvang és Port-Arthur között levő négy vasuti hidat valószínűleg elpusztítják. Kínai jelentések szerint Alexejev Port-Arthurban megsebesült és csak bajosan menekült a városból. Az oroszok hallgatagok. Megbízható hírek szerint haderejüket nem tartják kielégítőnek a szárazföld e részének megtartására és Kharbinba fognak visszavonulni.

Niucsvang, máj. 9. (Reuter) Az orosz csapatok hangulata a Jalu mellett szenvedett vereség és Port-Arthur elzárása hírének dacára sem szenvedett. A katonák türelmetlenül várják az alkalmat, hogy szembeszállhassanak a támadókkal. A Jalu mellett lefolyt ütközetben megsebesültek vasuton elérték Mukdent.

London, május 9. Mukdenből jelentik, hogy Kuropatkin teljesen elejtette Port-Arthurt, de a cár elnöklete alatt ülésező haditanács az erőd mindenáron való megtartását közölte vele. Most, hogy Port-Arthur teljesen el van zárva, kiderült, hogy már is éhínség van és az ország kénytelen lesz magát megadni.

Tokio, május 9. Kuroki tábornokminden újabb jelentésében magasabb számmal vannak kitüntetve az oroszoknak a Yalu melletti csatában szenvedett veszteségei. A japánok vagy 1400 elesett oroszot temettek el, 300 sebesült oroszot felvették a táborig kórházakba. Az oroszok összes veszteségét több mint 2500 emberre teszik. Több mint 300 elfogott oroszot Masujamába visznek, a hol szerdára várják őket. Főngancsöngöt pénteken Kuroki hadseregének egy gyalogos osztálya vette be, miután heves lovassági harcok folytak.

Gabonatözsde.

Budapest, május 9. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 22,000 métermázsa került forgalomba 2 és fél fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb. Idő: Esős.

Buza áprilisra	7.87-88
„ októberre	7.96-97
Rosz áprilisra	6.58-60
„ októberre	5.25-26
Zab áprilisra	5.54-55
„ októberre	4.58-99
Tengeri májusra	5.14-15
„ júliusra	000-00
Ropca augusztusra	11.00 - 11. 10.

Dr. Varga Kálmán

ÜGYVÉDI IRODÁJÁT

Battfajngyi-utca 17. szám alá helyezte át.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, kistemplom bazar

**Óriási raktár
szőnyegekben
függöny, ágy és asztalterítőkben,
butorszövetek
Linoleum.**

Olcsó árak!

**Aki olcsón, jól, praktikusán
és modernül**

építkezni akar

forduljon
BORSODY I. S. építész

DEBRECENBEN, Hunyadi-utca 21 szám
Templomok, városi lakoházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazá tételét, betonrozásokot vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken olcsón a legjobb kivitelben elvállal. Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket költségvetést stb.

**Tavasszi és nyári
idény**

1904

Valódi brünni szövetek

Egyvágás 3-10 méter K. 7-8-10-jó
hosszu, teljes férfi K. 12-14.-jobb
öltözet, (felsőrokk nad- K. 16.-18.-finom
rág, mellény)

— Ára: K. 21.-igen finom

Valódi gyapju szövet.

Egy fekete salon öltözet K. 20.- ugy felöltök
turistaruhák, stb. stb. gyáriárakban kiad:

Siegel-Imhof, Brünn

árjegyzék ingyen. — Ha privát egyé-
nek a cégtől rendelnek, nagy előny-
ben részesülnek.

Kérjen mindenki

saját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

csak oly csomagokban, a melyek a
Kneipp páter védjegyet és a Kath-
reiner nevet viselik, és kerülje gond-
osan a silány utánzatok elfogadását.

04.11/6

A Richter-féle
Liniment Caps. comp.
Bergsny-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszor, a mely
már több mint 33 év óta meg-
biztató hatású és alkalmas a
kísérletnél, csúszás és megfázás
Intés. Silányabb utánzatok miatt
bevásárláskor óvatosan
gyünk és csakis eredeti üvegek
dobozokban a „Bergsny” védjeggyel
és a „Richter” cégjeggyel fogat-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 a.
arban a legtöbb gyógyszerár-
szabvány. Főraktár: Török
József gyógyszerész
Budapest.

Drótüveg
épületek felső részére gyárak és
műhelyekben, üvegházak, verendák
alapzatokra satb. **A jelenkor kitünő
üveganyaga.** Szállítja: **Üveg ipar
és szövőipari társaság, ezelőtt
Siemens Frigyes, Neusattl, Ell-
bogen mellett. (Csehország).**
A gyárat képviseli **Bolgár Pál**, Buda-
pest VI. felső erdősor 16-18.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideges állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hallgatógyógyászat által Frankfurt. Majnan

5999-6042 sz. — 1904.

Arverési hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező ugynevezett csolnakázó tó és a vele kapcsolatos 2 hold 226 négyszögöl föld területnek 1905 évi január 1 től kezdődőleg 10 egymásutáni évre azaz 1905 január 1-ig terjedő időre bérbeadás útján biztosítása végett nyilvános árverést tűz ki s ennek napjával s. évi június hó 8 napjának d. e. 9 óráját alapítja meg.

Az árverelni szándékozók az árverési feltételeket a városi számvétségénél a hivatalos órák alatt bár mikor megtekinthetik.

Debreczen, 1904 április hó 28.

A városi Tanács.

50 évi siker

ESZÉKI
arckenőcs
és eszéki
Szalvator
szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.-C. Szalvator
gyógytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor.
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 számú B. m. rendelkezésnek.

Főraktár Budapesten

Török József

gyógyszerésznél.

VI. Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Csász. és kir.

udvari szállító

FERNOLEND

A világon legjobblábbeli fényesítő és fénycrém mindentéle világos és feke bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasználó peccésítés, sárga vagy barnabőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

aláspittantott 1892. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körut 24. (Briefadresse Wien HZ Wasche kaufen Sien nur Brunnenseife Mindenütt kapható)

Szent-László (Püspök) gyógyfürdő

NAGYVÁRAD mellett, KERNÁTS JÁNOS fürdőbérlet kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél kocszi háromnegyed órai távolságon. Május augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap- és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hőmérséklet 41° C. meleg természetes hévíz javalva van, az izületek és izmok csuszos bántalmairól, idült s különösen savas izületű loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagcéscknál, melyek rheumantikus alapon keletkeztek (ischiasnál) különböző bőrbajoknál, végre rősi bajoknál, belsőleg, heveny és idült gyomor-bántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: dr. NAGY IGNÁC.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 f. és 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, cukrázda, sétahelyek a fürdőtelepen és mellette elterülő öserdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis.

Öt tükörfürdő és három kádfürdőn kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fill. (rősi) 1 kor. 10 fill. érig. Elsőrendű kitűnő állandó zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváraddal.

Villany világítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. Konyha és verdegő a bérlet saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a FÜRDŐKEZELŐSÉG.

A legjobb arc-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a

Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Seail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és krém. 1 dobozára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájvi.

Kapható: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Bajász Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jéca és Jéca urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerésztárában

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest V. kerület, váci-körut 32. szám

császári és királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcséplőkészleteket, ipari célokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENIUM fű kaszáló-, marokrakó- és kévekötő arató-
gépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket

Kerületi képviselő: Harstein Kálmán Debreczenben, Piac utca 83.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.